

DEMO akademija

raznolik program za raznoliko društvo

2. generacija
2019./2020.

razumijem...

**...stvaram
bolje društvo**

DEMO akademija

OBRAZOVANJE
ZA DEMOKRACIJU

ŠTO JE 'DEMO AKADEMIJA'

...
Vrijednosti i navike na kojima demokracija počiva nisu urođene i ne možemo ih podrazumijevati. Predanost očuvanju dostojanstva i slobode, jednakih prava, socijalne i ekonomske pravde, solidarnosti, osobne i društvene odgovornosti, samosuzdržanosti, samopoštovanja i održivog razvoja moraju biti usvajani kao navike kroz znanja i praksu.
...

Obrazovanje za demokraciju i aktivno sudjelovanje građana osmišljeno je kao multidisciplinarni neformalni program koji obuhvaća nekoliko tematskih područja usmjerenih na razvoj znanja, jačanje vještina te oblikovanje stavova i ponašanja koji su osnova društvenog i političkog angažmana građana te su važni za realizaciju ljudskih i građanskih prava i odgovornosti. Program je posvećen revitalizaciji potencijala demokracije kroz otvaranje prostora za propitivanja odnosa između postojeće demokratske prakse i ciljeva usmjerenih na kreiranje društva koje će prigrliti sve različitosti svojih članova, njihovih talenata i stavova.

Svrha ovog programa je obrazovati građane za veće sudjelovanje i posvećenost ideji i vrijednostima demokracije, odnosno podržati stil života u zajednici u kojoj građani žive sa i u odnosu s drugima. Živjeti u skladu s vrijednostima i zagovarati ideju demokracije zahtjeva niz kompetencija i stavova, od uvažavanja i poštovanja prava drugih do mirnog rješavanja sukoba te traženja zajedničkih temelja za pregovaranje i dogовор.

Demo akademija je jednogodišnji program obrazovanja. Obuhvaća teorijski dio sastavljen od 6 kolegija u trajanju od 112 sati i praktični dio u trajanju od najmanje 120 sati. Kolegiji se održavaju jedanput mjesечно.

U obrazovnom procesu koriste se suvremeni oblici i metode poučavanja zasnovane na visokom stupnju interaktivnosti između predavača i polaznika, iskustvenom učenju te odgovornosti i samostalnosti u obrazovnom procesu. Ovakav pristup stavlja polaznike i njihove potrebe u fokus obrazovnog procesa te osigurava njihovo aktivno sudjelovanje, dubinsku analizu i obradu primljenih informacija te razvoj kritičkog odnosa prema predstavljenim temama i sadržajima. Povezivanjem teorije i prakse, kroz direktni rad u zajednici želi se dodatno potaknuti razvoj građanskih kompetencija, odgovornosti, tolerancije i brige prema drugima.

**učim...
promišljam...
oblikujem...
razvijam...
sudjelujem...
razumijem...
+ rastem...**

**...stvaram
bolje društvo**

PROGRAM SUFINANCIRA:

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Švicarsko - hrvatski
program suradnje

SADRŽAJ PROGRAM OBRAZOVANJA

DEMOKRACIJA I CIVILNO DRUŠTVO

VODITELJ KOLEGIJA · · · dr. sc. Berto Šalaj

- TEME**
- Povijest, razumijevanje i temeljna obilježja demokracije
  - Trendovi i izazovi demokracije u modernim društvima
  - Povijest i razvoj civilnog društva
  - Suvremenih koncept civilnog društva i uloga u razvoju demokracije
  - Oblici građanskog sudjelovanja

- CILJEVI**
- Upoznati se sa suvremenim pojmovima demokracije i civilnog društva.
  - Unaprijediti znanja i povećati razumijevanje o temeljnim obilježjima demokracije te različitim oblicima demokracije.
  - Upoznati koncept i različite dimenzije civilnog društva.
  - Povećati svijest o važnosti aktivne uloge građana u demokratskom društvu te steći znanje o različitim oblicima građanskog sudjelovanja.

LJUDSKA PRAVA

VODITELJ KOLEGIJA · · · mr. sc. Srđan Dvornik

- TEME**
- Ljudska prava i vladavina prava – razvoj ideje u naponskom polju društvo-država
  - Prava u odnosu na što i na to čija su?
  - Okvir za ostvarivanje prava – *nema prava bez garancije i garan(a)ta*
  - Garanti i sistematski prekršitelji
  - Potencijali univerzalnog pristupa ljudskih prava

- CILJEVI**
- Razumijevanje značenja ljudskih prava, kako za pojedinca tako i za oblikovanje društvenosti te međusobne ovisnosti osobnih sloboda, njihovih društvenih uvjeta i prava na sudjelovanje u uređivanju zajednice.
  - Razvijanje smisla za moralnu osnovu ljudskih prava tj. priznanje svakog čovjeka kao vrijednosti po sebi.
  - Upoznati povijest razvoja ljudskih prava u interakciji društvo-država.
  - Osvojiti potrebu stalnog građanskog angažmana u razvoju ljudskih prava širenjem na sva područja ljudskog života.
  - Unaprijediti znanja i vještine neophodne za uspostavljanje ljudskih prava te za njihovu zaštitu.
  - Upoznati instrumente zaštite ljudskih prava: normativne okvire (od međunarodnih i europskih dokumenata, preko Ustava RH, do zakonskih propisa); institucionalne nosioce zaštite; izvaninstitucionalne oblike angažmana za zaštitu i unapređivanje ljudskih prava.
  - Razviti osjetljivost za sve oblike kršenja ili omalovažavanja ljudskih prava te potaknuti vlastiti angažman svakog pojedinca.

SOCIJALNA KOHEZIJA

VODITELJ KOLEGIJA · · · Marko Kovačić

- TEME**
- Pojam i značaj društvenog kapitala
  - Socijalna isključenost i inkluzija
  - Solidarnost i filantropija
  - Volonterstvo
  - Društvena promjena kroz participaciju

- CILJEVI**
- Omogućiti stjecanje znanja o konceptu pojma socijalne kohezije, društvenog kapitala, socijalne inkluzije, volonterstva, filantropije i participacije građana.
  - Omogućiti razumijevanje Europske socijalne povelje (i njezin utjecaja na socijalne politike EU i RH).
  - Omogućiti iskustvo sudjelovanja u projektima u lokalnoj zajednici vezanim uz ciljeve socijalne kohezije.
  - Unaprijediti razumijevanje pojma građanin kao pokretača društvene promjene.

KULTURA MIRA

VODITELJICA KOLEGIJA · · · Emina Bužinkić

- TEME**
- Koncept kulture mira – povijest, značaj i temeljne vrijednosti i principi
  - Izgradnja mira u Hrvatskoj i svijetu
  - Područja društvenog djelovanja u izgradnji kulture mira
  - Migracije i integracije – solidarno i humanitarno djelovanje kao temelj izgradnje mira

- CILJEVI**
- Omogućiti razumijevanje važnosti kontinuirane izgradnje kulture mira.
  - Unaprijediti znanja i vještine neophodne za razvoj kulture nenasilja (nenasilno rješavanje sukoba, nenasilno djelovanje).
  - Omogućiti stjecanje osobnih uvida o identitetima te osobnoj i društvenoj odgovornosti kao predvjetu društvene transformacije i razvoju multikulturalnih društava.
  - Potaknuti preispitivanje sustava vrijednosti i njegovanje onoga što potiče razvoj kulture mira i nenasilja.

ODRŽIVI RAZVOJ

VODITELJ KOLEGIJA · · · Teo Petričević

- TEME**
- Održivi razvoj: kontekst, koncept i definicija
  - Načela održivog razvoja
  - Okolišna, društvena i ekomska dimenzija održivog razvoja
  - Društveno odgovorno poslovanje, dobra ekonomija, društveno poduzetništvo
  - Ekološki aktivizam, dimenzije utjecaja
  - Stanje i modeli održivog razvoja u Hrvatskoj i svijetu

- CILJEVI**
- Upoznati koncept i principe, postojeće i nove/inovativne modele održivog razvoja u Hrvatskoj i svijetu.
  - Razumjeti okolišnu, društvenu i ekomsku dimenziju održivog razvoja i njihovu međusobnu ovisnost.
  - Upoznati koncepte društveno odgovornog poslovanja i društvenog poduzetništva.

EUROPSKA UNIJA

VODITELJICA KOLEGIJA . . . dr. sc. Senada Šelo Šabić

TEMЕ

- Ideja, povijest i razvoj Europske unije
- Temeljna prava i vrijednosti
- Pravni i institucionalni okvir
- Odnos nacionalnog i kolektivnog unutar EU
- Izazovi proširenja, migracije, krize
- EU kao globalni akter i perspektive razvoja
- Hrvatska u EU

CILJEVI

- Omogućiti polaznicima razumijevanje i stjecanje znanja o povijesnoj ideji stvaranja Europske unije, njezinom funkciranju, članstvu, zakonodavnom i institucionalnom okviru.
- Osigurati uvid u ključne odrednice djelovanja Europske unije, te ih potaknuti na promišljanje o potrebi (ili ne?) očuvanja temeljnih prava i vrijednosti na kojima počiva EU.
- Potaknuti sadržajnu raspravu o hrvatskom članstvu, prijeporima unutar EU, nacionalnim politikama i dubokim izazovima s kojima se EU suočava.

ODGOVORNI I AKTIVNI U ODRŽIVOJ ZAJEDNICI

VODITELJICA KOLEGIJA . . . Nives Ivelja

TEMЕ

- Osjetljivost za procese u zajednici i odgovornost za njen razvoj
- Osobna pozicija i uloge u zajednici
- Facilitacija komunikacije i suradnje

CILJEVI

- Potaknuti šire razumijevanje procesa u zajednici i prostora za intervenciju
- Ohrabriti reakcije na uočene pojave i liderstvo
- Proširiti znanje, vještine i spremnost za komunikaciju s dionicima u zajednici i suradnju

LJUDSKE VRLINE I GRAĐANSKE KOMPETENCIJE

Razvoj vrlina i kompetencija koje ovaj obrazovni program potiče podrazumijeva usvajanje znanja, utjecaj na stavove te razvoj vještina, a zasnovan je na kritičkom promišljanju, traženju kreativnih rješenja, konstruktivnom sudjelovanju u razvoju društva i donošenju odluka na svim razinama.

Pod obrazovanjem podrazumijevamo ne samo usvajanje građanskih kompetencija, nego i njihovu primjenu u praksi što se ogleda u prepoznavanju potreba i problema u zajednici, prihvatanju različitosti te sposobnost da se u međusobnom dogovaranju i pregovaranju vidi mogućnost izravnog i učinkovitog djelovanja i utjecaja na razvoj boljeg društva.

Stoga je cijelokupan program usmjeren na razvoj različitih kompetencija:

pravne i političke – znanja o demokraciji i civilnom društvu, temeljnim postavkama funkciranja demokratskih procesa i institucija, osobne i društvene odgovornosti u demokraciji, različitim razinama politike, mogućnostima utjecaja i zaštite od zloupotrebe moći, ljudskim pravima, političkoj pismenosti, kulturnom nasljeđu i različitosti, kulturi mira, društvenom kapitalu, socijalnoj koheziji, održivom razvoju i integracijama;

spoznanje sadašnjosti – povijesni i kulturni kontekst demokracije, civilnog društva, ljudskih prava, kompetencije koje omogućavaju informirano i promišljeno donošenje odluka u demokratskim procesima, kritičko promišljanje te sagledavanje problema i rješenja u dugoročnim perspektivama;

proceduralne – kompetencije analize koje se odražavaju u sposobnosti argumentiranja i sposobnosti refleksije;

etičke i vrijednosne – usvajanje stavova i vrijednosti slobode, dostojanstva, jednakosti, poštivanja ljudskih prava, solidarnosti, uključivanja marginaliziranih članova društva, mira i održivog razvoja;

društvene – primjena znanja i stavova u društveno korisnim akcijama, kompetencije za suradnju i suživot s drugima i prirodom, sposobnost za interkulturnost (*živjeti zajedno s drugim kulturama, a ne pored njih*), sposobnost za zajedničke poduhvate, preuzimanje osobne i društvene odgovornosti, nenasilno rješavanje sukoba, sposobnost za sudjelovanje u javnim debatama, diskusijama i dijalogu, spremnost na angažman u zajednici.

Cijelokupan program je usmjeren na razvoj različitih kompetencija

#1 pravne i političke	+
#2 spoznanje sadašnjosti	+
#3 proceduralne	+
#4 etičke i vrijednosne	+
#5 društvene	+

TKO SU POLAZNICI DEMO AKADEMIJE

Program obrazovanja namijenjen je građanima koji aktivno doprinose razvoju zajednice, demokracije, ljudskih prava, smanjivanju diskriminacije ili predstavljaju manjine i/ili marginalizirane skupine koji žele dodatno unaprijediti spoznaje i promišljati o društvu u kojem živimo i koji su:

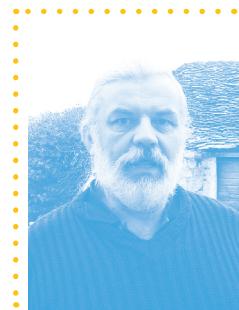
- Zainteresirani za sadržaj obrazovanja za demokraciju;
- Motivirani i spremni aktivno sudjelovati u cijelokupnom programu obrazovanja, primijeniti i širiti steklena znanja;
- Otvoreni za različitosti i pomicanje osobnih granica.

VODITELJI KOLEGIJA I PREDAVAČI

Voditelji kolegija stručnjaci su posvećeni razvoju demokracije, civilnog društva i ideji aktivnog građanstva te kroz svoj rad promoviraju i žive vrijednosti na kojima se demokracija temelji.

DR. SC. BERTO ŠALAJ je redovni profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu gdje izvodi nastavu na kolegijima Demokracija i civilno društvo i Politička socijalizacija i političko obrazovanje. Znanstveni i istraživački interesi Berta Šalaja usmjereni su prema pitanjima demokracije, populizma, političke kulture, socijalnog kapitala, civilnog društva i političkog obrazovanja, o čemu je objavio više studija i članaka, od kojih se mogu izdvojiti knjiga *Socijalni kapital* (2007.) i članak *Suvremeni populizam* (2012.). Predstojnik je Centra za cijeloživotno obrazovanje Fakulteta političkih znanosti. Svoj znanstveno-istraživački rad povezuje s angažmanom u organizacijama civilnog društva, pa je primjerice u razdoblju od 2011. do 2018. godine bio aktivna član Vijeća GONG-a.

MR. SC. SRĐAN DVORNIK (1953.), neovisni istraživač, konzultant, publicist i prevoditelj iz Zagreba. Diplomirao filozofiju i sociologiju, magistrirao politologiju. Djeluje u istraživačkim i obrazovnim projektima o ljudskim pravima, civilnom društvu i demokratskim inicijativama. Autor je knjige *Akteri bez društva, o ulozi civilnih aktera kao 'agenata promjena'* u postkomunističkoj transformaciji u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Srbiji. Objavljuje političke komentare i analize za medije. Uredio i preveo dvadesetak knjiga te više publikacija i članaka. Aktivno sudjelovao u organizacijama kao što su Antiratna kampanja, Građanska inicijativa za slobodu javne riječi, Građanski odbor za ljudska prava i drugima. Radio u obrazovanju, izdavaštvu, zakladništvu (Open Society Institute, Heinrich Böll Stiftung) i zaštiti ljudskih prava. Član je Programskega vijeća Zelene akademije 2020, koju vodi Heinrich Böll Stiftung u Hrvatskoj.

MR. SC. MARKO KOVĀČIĆ, politolog, zaposlen je u Institutu za društvena istraživanja u Zagrebu gdje se bavi istraživanjima iz područja političke sociologije i javnih politika, prvenstveno mladih. Osim različitih istraživačkih projekata vezanih za participaciju mladih, njihovu građansku kompetenciju i rad s mladima, sudjelovao je u projektima koji se bave društvenom kohezijom i solidarnošću. Studirao je i radio na sveučilištima u Hrvatskoj, Mađarskoj, Sloveniji, Španjolskoj i SAD-u. Suradnik je brojnih organizacija civilnog društva u Hrvatskoj i inozemstvu vezano uz područje neformalnog obrazovanja. Ekspert je i nacionalni korespondent Vijeća Europe i Europske komisije za politike za mlade.

DR. SC. SENADA ŠELO ŠABIĆ radi kao znanstvena suradnica na Institutu za razvoj i međunarodne odnose u odjelu za međunarodne ekonomske i političke odnose. Njezini istraživački interesi uključuju hrvatsku vanjsku politiku, Jugoistočnu Europu, proširenje Europske unije, međunarodnu razvojnu suradnju i migracije. Senada ima doktorat političkih nauka s Europskog sveučilišnog instituta u Firenci (2003.) i dva magisterija – iz međunarodnih odnosa Sveučilišta u Zagrebu (1999.) i mirovnih studija Sveučilišta Notre Dame u SAD-u (1996.). Predaje na poslijediplomskom studiju na Sveučilištu u Zagrebu i glavna je urednica znanstvenog časopisa Croatian International Relations Review (CIRR) koji pokriva teme iz područja društvenih znanosti s fokusom na politologiju, sociologiju, pravo i ekonomiju.

EMINA BUŽINKIĆ Po vokaciji je politologinja s dodatnim pedagoškim i psihološkim obrazovanjem, a po životnom izboru aktivistkinja. Rođena 1984. godine u Sisku u kojemu je provela većinu ratnog i postratnog odrastanja, a dio djetinjstva provela je u izbjeglištvu u Ljubljani i Zagrebu. Od srednje škole aktivna u kazališnim i političkim civilnim inicijativama poput „Dosta je ratova“ i „Ne u moje imel“. Više od 15 godina provela je u Centru za mirovne studije, Mreži mladih Hrvatske i Documenti – Centru za suočavanje s prošlošću povezujući rad na izgradnji mira i suočavanju s prošlošću, s direktnim radom s društveno isključenim skupinama. Bavi se političkim obrazovanjem, malim koracima i ekonomskim alternativama i kulinarskim aktivizmom. Trenutno pohađa doktorski studij u polju kritičkog obrazovanja na Sveučilištu u Minnesoti na kojemu predaje kolegije u području liderstva, globalizacije i obrazovanja. Životnu inspiraciju crpi u odlascima u nepoznate joj krajeve, susretima s ljudima i vlastitim spiritualnim putovanjima. Vjeruje u promjene, ne vjeruje u granice.

NIVES IVELJA (1961), diplomirana psihologinja, je dugogodišnja direktorka udruge „MI“ – Split i konzultantica u području socijalnih usluga, razvoja zajednice i djelovanja organizacija civilnog društva. Identificira se s ulogom poduzetnice u neprofitnom civilnom sektoru i stručnjakinjom u području psiho-socijalnih intervencija u zajednici. Školovala se u Splitu i Zadru i dodatno obrazovala za psihosocijalne intervencije i rad u zajednici u međunarodnim programima izobrazbe (Realitetna terapija, Procesno orientirana psihologija, Sistemska obiteljska terapija, Bihevioralna terapija, rad s traumom, upravljanje projektima i organizacijama civilnog društva, društveno poduzetništvo). Angažirala se u društvenoj revitalizaciji ratom pogodenih područja i uključivanju građana u zajednicu putem volontiranja. Volontirala je u procesima uspostavljanja i djelovanja infrastrukture za djelovanje civilnog društva, volonterstva i međusektorske suradnje. Sudjelovala je u osnivanju i vođenju osam organizacija civilnoga društva. Vjeruje u važnost ulaganja u osobne, organizacijske kapacitete i suradnju.

TEO PETRIČEVIC je društveni poduzetnik i inovator, nezavisni savjetnik i trener. Osnivač je i inicijator dvadesetak društveno poduzetničkih organizacija u Hrvatskoj koje djeluju u području zelene ekonomije i pružanja socijalnih usluga u lokalnim zajednicama. Direktor je ACT Grupe, društveno-poduzetničke potporne organizacije. Stručnjak je na području društvenog poduzetništva s više od 15 godina iskustva u jačanju kapaciteta organizacija civilnog društva i društvenih poduzetnika i više od 10 godina iskustva u razvoju društvenog poduzetništva u lokalnim zajednicama. Posjeduje zavidnu razinu ekspertize u području zakonodavstva vezanog uz radnu integraciju, zadružarstvo i društveno poduzetništvo u Hrvatskoj i zemljama regije, te je aktivan u zagovaračkim procesima na nacionalnoj i EU razini.

Ostali predavači:

U obrazovni program bit će uključeni predavači iz različitih sektora te stručnjaci i praktičari s višegodišnjim iskustvom u razvoju demokracije i civilnog društva.

Volonterski Centar Osijek

Volonterski centar Osijek osnovan je na
Međunarodni dan volontera 5. prosinca 2005. godine.

- ..... Usmjereni smo ka **VIZIJI** otvorenog demokratskog društva zasnovanog na aktivizmu, solidarnosti, povezanosti i povjerenju.
- ..... Naša **MISIJA** je biti inspiracija i podrška aktivnom sudjelovanju građana, razvoju volonterstva i civilnoga društva.
- ..... Otvoreni smo svim građanima, a naše **DJELOVANJE** utemeljeno je na načelima solidarnosti, humanosti, nenasilja, uvažavanja različitosti, suradnje, odgovornosti, transparentnosti, ekonomičnosti, samostalnosti i neovisnosti.
- ..... Nastojimo biti inovativni u svom djelovanju, promovirati pozitivno djelovanje pojedinaca u zajednici te **STVARATI** prostor i mogućnosti iskustvenog učenja i razvoja.

Volonterski centar Osijek posvećen je razvoju
civilnoga društva i volonterstva kroz:

- ..... poticanje aktivnog djelovanja građana;
- ..... jačanje društvenog kapitala, međusobnog povjerenja i solidarnosti među pripadnicima različitih društvenih grupa;
- ..... stvaranje poticajnog okruženja;
- ..... jačanje održive infrastrukture;
- ..... razvoj odgovorno vođene i učinkovite organizacije s pozitivnim utjecajem u zajednici koja kontinuirano ulaže u razvoj organizacijskih resursa.

KONTAKT

A. Stjepana Radića 16, 31 000 Osijek
T. 031 211 306
E. demoakademija@vcos.hr
W. www.vcos.hr
www.demoakademija.vcos.hr

..... **DEMO** akademija .....

raznolik program za raznoliko društvo

PROGRAM SUFINANCIRA:

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Švicarsko - hrvatski
program suradnje